

Nr 11.

Ankom till riksdagens kansli den 17 mars 1942 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om beredande av pensionsrätt i statens pensionsanstalt åt biträdande sköterskor vid vårdhem för lättskötta sinnessjuka och dylika anstalter.

I en inom första kammaren under nr 8 väckt motion, vilken hänvisats till bankoutskottets förberedande handläggning, hemställer herr *Ericson, Frans*, att riksdagen ville besluta sådant tillägg i reglementet för statens pensionsanstalt, att biträdande sköterskor vid vårdhem för lättskötta sinnessjuka och dylika anstalter beredes pensionsrätt i statens pensionsanstalt.

Beräffande motiveringen för ifrågavarande förslag får utskottet hänvisa till motionen.

Över förevarande motion har utskottet i vederbörlig ordning införskaffat utlåtande från *statens pensionsanstalt*, som anfört:

Av de i § 60 mom. 1 d) reglementet för pensionsanstalten angivna, i vårdverksamhet anställda befattningshavarna, nämligen föreståndare, föreståndarinnor och husmödrar, erhöles husmödrarna pensionsrätt redan vid reglementets ikraftträdande från och med den 1 januari 1920. Föreståndare och föreståndarinnor inordnades under reglementet först från och med den 1 juli 1926. Att i samband därmed icke även vissa andra grupper av i vårdverksamhet anställda befattningshavare erhöles pensionsrätt i enlighet med vad i sådant hänseende tidigare föreslagits, stod i överensstämmelse med ett av 1925 års riksdag gjort uttalande (riksd. skr. nr 133), att det såväl ur statsfinansiell synpunkt som med hänsyn till organisatoriska förhållanden syntes försiktigast att ej utsträcka den ifrågasatta pensioneringen till andra befattningshavare än föreståndare och föreståndarinnor.

En utvidgning av pensionsanstaltens pensioneringsverksamhet till att omfatta jämväl biträdande sköterskor vid vårdhem för lättskötta sinnessjuka och dylika anstalter skulle alltså innebära ett överskridande av de gränser för verksamheten, som av statsmakterna tidigare utstakats, och komme uppenbarligen att föranleda en ökning av statens pensionsutgifter. En sådan utvidgning skulle därjämte med all säkerhet komma att åberopas som skäl för delaktighet i pensionsanstalten för åtskilliga andra biträdande sköterskor än de i motionen angivna, varför ett bifall till motionen skulle kunna medföra konsekvenser, vilkas räckvidd icke så lätt kunna på förhand överblickas, men vilka sannolikt skulle föranleda en icke obetydlig ökning av pensionsutgifterna. Detta finner pensionsanstalten — särskilt i nuvarande tidsläge — betänkligt. För övrigt bör enligt pensionsanstaltens mening anstaltens pensioneringsverksamhet helst icke utvidgas till nya områden, innan

den i viss mån aktuella frågan om gränsdragningen för denna verksamhet blivit avgjord.

Utskottet. Såsom statens pensionsanstalt påvisat, skulle en utvidgning av anstaltens pensioneringsverksamhet till att omfatta även biträdande sköterskor vid vårdhem för lättskötta sinnessjuka och dylika anstalter innebära ett överskridande av de gränser för verksamheten, som statsmakterna tidigare utstakat. Härtill kommer, att ett bifall till motionärens förslag kan befaras leda till krav på delaktighet i anstalten för åtskilliga andra kategorier av biträdande sköterskor. Konsekvenserna av ett bifall till förslaget synas således vara svåra att överblicka. På grund härav finner sig utskottet icke nu kunna tillstyrka någon åtgärd i motionens syfte, så mycket mindre som en anslutning till pensionsanstalten av ifrågavarande personal måste föregås av en utredning bl. a. rörande de härav föranledda kostnaderna för statsverket. Överhuvudtaget synas frågor om ett inordnande i anstalten av nya grupper av befattningshavare i allmänhet lämpligen böra prövas först i samband med det i viss mån aktuella spörsmålet om en gränsdragning beträffande anstaltens verksamhet. Det må slutligen framhållas, att ifrågavarande biträdande sköterskepersonal mera sällan bibehålles i dylik tjänst under någon längre tid. Merendels torde de biträdande sköterskorna efter hand vinna befordran till befattning, vilken är förenad med pensionsrätt. Vid sådant förhållande synes det utskottet tvivelaktigt, huruvida ett genomförande av det framförda förslaget skulle komma att fylla ett så framträdande behov, att omedelbara åtgärder kunna anses påkallade.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att förevarande motion I: 8 ej må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 17 mars 1942.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från f ö r s t a kammaren: herrar Åkerberg, Berling,* Sundvik, von Horn, Ohlin, Leander, Bodin och Sylwan;

från a n d r a kammaren: herrar Paulsen, Andersson i Falkenberg, K. A. Westman,* Hall, Andersson i Munkaljungby, Eriksson i Sandby och Westerdahl.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.